

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5P/180/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8420202267
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Salajová
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:8420202267.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Zuzanou Salajovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého C. obaja bytom ako rodičia, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Kežmarok, deti rodičov - matky E. obaja trvale bytom T. o návrhu otca na zrušenie výživného a protinávrhu matky o úpravu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, takto

r o z h o d o l :

- I. Návrh otca na zrušenie vyživovacej povinnosti zamieta.
- II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. detí sumou 100 eur na mal. C. a sumou 70 eur mesačne na mal. M., vždy do 20. dňa v mesiaci k rukám matky, od podania návrhu do budúcnosti.
- III. Zveruje maloleté deti C. do osobnej starostlivosti matky E..
- IV. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté deti v bežných veciach a spravovať ich majetok.
- V. Styk otca s maloletými deťmi neupravuje.
- VI. Ukladá rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a psychologickému poradenstvu podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.
- VII. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, otec maloletých detí podal dňa 28. 12. 2020 na tunajší súd návrh, ktorým žiadal o zrušenie výživného na maloleté deti.
2. Podaný návrh odôvodnil tým, že maloleté deti pochádzajú z mimomanželského vzťahu. Aj v súčasnej dobe žijú v spoločnej domácnosti aj s ďalším synom matky maloletých detí a spoločne zabezpečujú všetky ich potreby. Uznesením tunajšieho sp. zn. 5P/106/2018 mu bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých detí, a to na mal. C. 100 eur a na mal. M. sumou 70 eur mesačne. Dôvodom bolo, že na určité obdobie mu bol uložený zákaz vstupu do bytu a zákaz priblíženia k odporokyni na vzdialenosť 5 metrov. Keďže nemohol vstúpiť do domácnosti, bolo mu súdom určené výživné na maloleté deti. Súd o výživnom rozhodol neodkladným opatrením, pričom vychádzal z trestného stíhania, ktoré sa voči nemu viedlo, no vyšetrovaním bolo preukázané, že skutok sa nestal. Keďže stále žijú v spoločnej domácnosti, on sa nemalou mierou podieľa na výchove, výžive a starostlivosti o maloleté deti, náklady spojené s bývaním hradí výlučne on, nie je dôvod, aby aj naďalej bola upravená jeho vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom. Priamo zo zákona o rodine vyplýva vyživovacia povinnosť všetkým rodičom

voči deťom, preto mal za to, že nie je dôvod aby mal aj naďalej upravenú vyživovaciu povinnosť. Má ešte jednu vyživovaciu povinnosť. Otec okrem toho žiadal aj zrušenie zákazu priblíženia sa, čo však nebolo predmetom konania sp. zn. 5P/106/2018, ktorým mu bola uložená vyživovacia povinnosť, a počas konania už na tom netrval.

3. Matka s podaným návrhom nesúhlasila, mala za to, že aj otec je povinný platiť výživné podľa súdneho rozhodnutia. V čase keď podávala návrh na nariadenie neodkladného, otec nežil v spoločnej domácnosti a súčasne žiadala aj o zverenie maloletých detí dom osobnej starostlivosti a úpravu styku. V tejto časti návrhu vyhovené nebolo. Po rozchode s priateľkou sa vrátil do bytu v Kežmarku, ktorý majú prenajatý od mesta Spočiatku sa navrhovateľ snažil dať vzťah do poriadku, no jeho dobré správanie nevydržalo dlho. Postupne medzi účastníkmi dochádzalo k hádkam, konfliktom, urážkam zo strany navrhovateľa a tiež vyhrážkam. Kežmarok. Aj po návrate do spoločnej domácnosti si otec maloletých žil a žije vlastný život, v byte sa nezdržoval každú noc, nebýval tam cez víkendy. Všetky náklady na deti ako škôlka, strava, ošatenie na deti hradila ona sama. S priateľkou z Popradu plánoval vlastnú budúcnosť, mali prenajatý byt v Poprade a jej sľúbil, že z bytu v Kežmarku sa odsťahuje, ak ona bude platiť nájomné. To sa však nestalo a navrhovateľ sa opäť vrátil do bytu v Kežmarku. Pokiaľ ide o deti, navrhovateľ má deti rád, aj počas jeho neprítomnosti s deťmi komunikoval cez sociálne siete. Ona mu v styku s deťmi nikdy nebránila. Navrhovateľ je vždy informovaný o zdravotnom stave oboch synov, o ich úspechoch v škôlke. Chlapci ho majú radi a chcú s ním tráviť čas, keď je doma. Ona je momentálne nezamestnaná, avšak aktívne si hľadá prácu. Navrhovateľ má nadštandardné príjmy, no napriek tomu neplatil na deti výživné, pretože vyživovaciu povinnosť si svojvoľne zarátal na nájomné, ktoré platil. Preto po porade s advokátom podala trestné oznámenie ohľadom neplnenia vyživovacej povinnosti. Výživné, ktoré navrhovateľ platí slúži na úhradu škôlky pre synov a iných ich výdavkov, preto nesúhlasila s jeho zrušením.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnili navrhovateľ, matka maloletých a kolízny opatrovník maloletých.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom matky maloletých, výsluchom kolízneho opatrovníka a oboznámením s listinnými dôkazmi, najmä návrhom otca, vyjadrením matky z 18. 01. 2021, pracovnou zmluvou otca, pokladničnými blokmi matky, faktúrami matky, zmluvou o nájme otca, kúpnu zmluvou, odpoveďami na lustráciu účastníkov v registri SP, dokladmi o zaplatení SIPO matkou, zápisnicou o pojednávaní z 20. 04. 2021, vyjadrením matky z 03. 01. 2021, výpismi z účtu matky v Slovenskej sporiteľni, vyjadrením otca z 06. 05. 2021, zmluvou o nájme obecného bytu z 15. 11. 2019, mesačným zálohovým predpisom platieb a úhrad za plnenia súvisiacich s výkonom správy 12/2019, zoznamom osôb tvoriacich domácnosť nájomcu, správou mesta Kežmarok zo 17. 05. 2021, správou ÚPSVaR Kežmarok z prešetrenia rodinných pomerov z 21. 06. 2021, charakteristikou mal. C. P. a M. vypracovanou MŠ T. T. Kežmarok z 10. 06. 2021, správou pediatričky o starostlivosti o maloleté deti z 29. 04. 2021, výpismi z účtu otca, vyjadrením matky z 26. 07. 2021, e-mailovou správou firmy E. D., s. r. o., výpismi z Obchodného vestníka o vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka, odpoveďou Spravbytherm, s. r. o.

6. Navrhovateľ vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedol, že na svojom návrhu o zrušenie vyživovacej povinnosti trvá. Nesúhlasil s návrhom matky na zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, nakoľko tento nárok vzhľadom na skutočnosť, že žijú v spoločnej domácnosti, považoval za neodôvodnený. Ďalej uviedol, že požiadal o zrušenie vyživovacej povinnosti z dôvodu, pretože okrem toho, že si vyživovaciu povinnosť plní riadne a včas, platí aj byt v ktorom bývajú v sume 280 eur, internet a TV v sume 50 eur a taktiež prispieva na stravu, v mesiaci marec za stravu zaplatil 350 eur. Taktiež mal za to, že peniaze, ktoré matke posielal ako výživné, nejdú na deti. V súčasnej dobe nie je zamestnaný, pracuje brigádnicky u svojej sestry v donáškovej službe, z čoho má príjem okolo 800 eur mesačne. Pracuje v Poprade, skoro každý deň od 11.00hod do 23.00hod. Cez víkendy nepracuje. Nie je vlastníkom motorového vozidla, používa motorové vozidlo, ktorého vlastníkom je sestra, a to aj na súkromné účely. Má ešte jenu vyživovaciu povinnosť na 14-ročného syna, kde platí 140 eur mesačne. Matka maloletých sa odmieta podieľať na nákladoch na bývanie, pričom v byte s nimi žije aj syn matky, ktorého má z predchádzajúceho vzťahu a teda mal za to, že on sa podieľa aj na jeho výdavkoch, hoci nie je jeho otcom. Potom čo mal zákaz vstupu do bytu, 3 mesiace býval mimo bytu, no nájom hradil. Potom sa vrátil a účastníci sa dohodli, že kvôli deťom sa pokúsia obnoviť spolužitie. No nevydržalo im to, preto odišiel zo spoločnej domácnosti. Pokiaľ ide o neplatenie výživného, neplatil ho v období od júla 2019 do júla 2020, nakoľko sa dohodli, že budú spoločne platiť výdavky na bývanie.

Potom zo spoločnej domácnosti odišiel v auguste 2020 a vrátil sa v októbri 2020. Potom opäť odišiel zo spoločnej domácnosti, nakoľko v novembri 2020 odišiel pracovať do Nemecka. Matka na bývanie neprispievala žiadnou sumou, aj napriek tomu, že v byte žije spoločne s maloletými. Zneužíva túto situáciu, pretože on musí platiť nájomné, aby mali deti strechu nad hlavou a neprišli o nájom. Taktiež deťom kupuje všetko čo potrebujú, vrátane oblečenia, obuvi. Zároveň však uviedol, že od júla 2021 mu matka prispieva polovicou sumy na bývanie, magio aj naďalej platí sám, no keby nebolo súdneho pojednávania doposiaľ by všetky výdavky na bývanie hradil on. Nájomná zmluva je na jeho meno a nemá záruku, že matka bude aj naďalej prispievať na bývanie. Do apríla 2020 prispieval aj na stravu sumou 300 eur mesačne, no v súčasnej dobe už deti majú zabezpečené základné potreby, preto na stravu prispieva minimum. On má stravu zabezpečenú v práci. Aj naďalej deťom kupuje oblečenie. Je pravdou, že bol v lete na dovolenke na Kréte. V súčasnej dobe má novú priateľku, ktorá žije v P. a s ktorou trávi najmä víkendy, avšak jeho partnerský vzťah žiadnym spôsobom neobmedzuje jeho status rodiča. Pokiaľ ide o zverenie maloletých do osobnej starostlivosti matky, tak s týmto návrhom nesúhlasil, nakoľko žijú spolu v domácnosti, podieľajú sa na výchove detí rovnakou mierou. Tie deti nie sú ohrozené, deťom sa venuje. Na ich výchove sa podieľajú rovnako. V domácnosti, čo sa týka detí, sa vedia s matkou normálne rozprávať, aj keď má občas nejaké výhrady a občas sa pohádajú. To, že sa matka chce odsťahovať, nie je dôvod na to, aby boli deti zverenú jej. V tejto chvíli však žijú v spoločnej domácnosti, podieľajú sa obaja na výchove detí, nevidel dôvod na to, aby boli deti zverenú matke. Víkendy sa s deťmi stretáva menej, nakoľko matka chodí s deťmi k jej rodine. Inak s nimi chodí na prechádzky, venuje sa im. Jeho vzťah s deťmi je dobrý. Venujem sa aj C., čo sa týka učenia. Cez týždeň je s deťmi častejšie. Rovnako nechcel žiadnym spôsobom upraviť styk s deťmi, nakoľko sú spolu v jednej domácnosti. Keď chce deti, tak mu ich matka dá. Na záver navrhol, aby s matkou absolvovali nejakú psychologickú poradňu. Každý má iný pohľad na výchovu detí, preto navrhol rodičovskú psychologickú poradňu, aby našli spoločnú cestu ohľadom výchovy a starostlivosti o deti. V závere uviedol, že s platením výživného súhlasí, ak sa matka bude podieľať na nájomnom a domácnosti. So zverením detí do osobnej starostlivosti matky nesúhlasil.

7. Matka vo svojej výpovedi na pojednávaní uviedla, že so zrušením vyživovacej povinnosti na maloletých synov nesúhlasí. Navrhovateľ ohľadne svojho príjmu a práce zavádza, nakoľko už 15 rokov pracuje ako obchodný zástupca vo firme E. s.r.o., ktorej predmetom je podomový predaj okien a kde dosahuje príjem 2000 eur mesačne. Taktiež chodí vypomáhať sestre. Kupuje si iba značkové oblečenie, v lete bol na dovolenke s priateľkou v Grécku. Taktiež deťom zbytočne kupuje drahé oblečenie. Ďalej uviedla, že nie je pravdou, že žijú v spoločne v jednej domácnosti, s predchádzajúcou priateľkou mal prenajatý byt v Poprade a 30. 07. 2020 jej oznámil, že sa sťahuje. Po rozchode s ňou sa v októbri 2020 vrátil k nim do Kežmarku. Potom v novembri 2020 odišiel pracovať do Nemecka. Od júla 2020 začala za byt platiť ona. Po návrate z Nemecka platil za byt navrhovateľ, a to v období od decembra 2020 do júla 2021, no od augusta 2021 prispieva na byt polovicou sumy. Navrhovateľ mal vždy dve domácnosti, jednu s ňou a druhú s aktuálnou priateľkou. Nie je pravdou, aby zanedbávala starostlivosť o deti, že by deti nemali stravu či základné potreby. Navrhovateľ len tesne pred prvým pojednávaním vo zvýšenej miere nakupoval stravu, inak nie. Ona hradí škôlku pre obe deti v sume 54,60 eur, zápisné pre deti bolo 50 eur. Deti majú všetko, čo potrebujú. Na stravu pre rodinu minie okolo 300 eur mesačne. Potom má výdavky ošatenie, obuv, hygienické potreby, voľný čas. Tvrdenia navrhovateľa, že deti nemajú dostatok jedla, oblečenia, sú nepravdivé. O deti je dobre postarané. Otec deťom kupuje oblečenie, občas obuv i stravu, no mala za to, že maloleté deti nepotrebujú značkové oblečenie, nakoľko sú vo veku, kedy všetko rýchlo zničia, poškodia. Ona je nezamestnaná, poberá pandemický príspevok, výživné na 3 deti, rodinné prídavky, čo celkovo činí sumu 610 eur mesačne. V súčasnej dobe chodí pomáhať jednej panej do domácnosti. Od januára 2022 by mala nastúpiť do pracovnej agentúry, kde by mala mať príjem 600 -700 eur mesačne. Miesto výkonu práce bude v Kežmarku, pracovný čas bude mať od 08.00 hod do 15.30 hod, tak aby stihla ísť ráno s deťmi do škôlky a poobede ich vyzdvihnúť.

Trvala aj na úprave ostatných rodičovských práv a povinností, ktoré doposiaľ upravené neboli, nakoľko súd jej návrh v roku 2018 ohľadom zverenia a úpravy styku zamietol. Nepoprela, že otec sa o deti vie postarať, má s chlapcami dobrý vzťah, keď je doma, chlapci chcú tráviť s ním čo najviac času, no spôsob života akým navrhovateľ žije, nie je vhodný pre zdravý vývoj a vývin maloletých detí. Nie je pravdou, že navrhovateľ trávi s maloletými každý deň. Navrhovateľ odíde v stredu večer, v pondelok príde. V týždni je možno len jeden deň doma, to si príde len opraviť veci. Vidia ho susedia, ako stále chodí s cestovnou taškou. Navrhovateľova priorita nie sú deti. Často mení priateľky, u ktorých prespáva. Mala za to, že jeho súkromný život sa dotýka detí, najmä jeho nestabilita, ktorá ovplyvňuje aj deti. Taktiež do škôlky chodí ona, na rodičovské združenia, či k lekárom chodí iba ona. Aj po dnes po pojednávaní ide s deťmi k

lekárovi a opäť sama. Starší syn v súčasnosti navštevuje psychológa, logopéda, špeciálneho pedagóga, pričom to bola jej iniciatíva. Syn C. po týchto sedeniach u odborníkov výrazne pokročil, pričom najmä ona so synom dodržiavala odporúčania odborníkov. Otec bol na stretnutí raz a iba párkrát sa so synom učil. Preto žiadala, aby súd zveril deti do jej osobnej starostlivosti, keďže otec má dobrý vzťah so synmi, ona mu v styku s deťmi nebráni, styk nežiadala upraviť. S návrhom otca, aby navštevovali psychologickú poradňu nesúhlasil, mala za to, že je zbytočná a otec chce iba natáľhovať čas. Otec je nestabilný v partnerskom vzťahu. V psychologickkej poradni nevidela zmysel, nemali tam čo riešiť, keďže ani doma sa nerozprávajú o sebe, iba ohľadom detí. Do učenia otca s Marcom mu nezasahuje, nezasahuje mu ani do výchovy, nechávam ho byť otcom. Potom ako bude zamestnaná a bude mať príjem chce požiadať o nájomný byt. Mala vedomosť, že sú nejaké mestské nájomné byty voľné. Na záver uviedla, že až keď budú žiť každý samostatne v oddelených domácnostiach, až vtedy sa naučia komunikovať a rešpektovať sa ako ľudia. Preto žiadala návrh otca ohľadne zrušenia vyživovacej povinnosti zamietnuť, a deti zveriť do jej osobnej starostlivosti a styk detí s otcom neupravovať.

8. Kolízny opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že vykonali šetrenie, naposledy boli prítomní v domácnosti obaja rodičia. Vyjadrenia boli rovnaké, ako tu, protichodné, otec tvrdil, že žije v spoločnej domácnosti, matka, že nie. Deti neboli prítomné, boli v škôlke. Bolo to emočne vypäté. Vyžiadali si správy od ošetrojúcich lekárov, od škôlky, kde žiadali len informácie, kto sprevádza deti do škôlky, k lekárom, pričom zo správ vyplýva, že to bola prevažne matka, kto zabezpečuje ich starostlivosť. Nesúhlasil so zrušením vyživovacej povinnosti. Každý z rodičov má svoju známosť, žijú každý svoj život. Spoločne nehospodária, napriek tomu, že žijú v spoločnej domácnosti. Mal a to, že je dôvodné, aby súd zaviazal otca platiť výživné na staršieho syna 100 eur mesačne a 70 eur na mladšieho syna mesačne.

9. Podľa správy ÚPSVaR KK zo dňa 21. 06. 2021 rodina žije v mestskom nájomnom byte, pričom od leta náklady na bývanie uhrádzajú spoločne. Aj počas návštevy kolízneho opatrovníka boli vyjadrenia oboch rodičov ohľadom spoločného bývania odlišné, rozporuplné. V čase keď je otec v domácnosti, spí v spálni so starším synom a matka spí v obývačke. Obe deti navštevujú materskú školu, pričom väčšinou ich do škôlky sprevádza matka. Spoluprácu s matkou škôlka hodnotí ako dobrú. V správe ošetrojúceho lekára maloletých detí je uvedené, deti na vyšetrenie sprevádza matka. Maloleté deti majú zabezpečenú potrebnú starostlivosť.

10. Podľa správy Materskej školy, T., mal. C. do triedy takmer vždy odprevádza matka. Ak má po neho prísť otec, teší sa, ale keď príde, trucuje a nechce ísť - akoby si žiadal pozornosť otca. Matka sa o dieťa zaujíma, donesie všetky pomôcky, zúčastňuje sa vystúpení detí a rodičovských združení. Pokiaľ ide o mal. M., do škôlky chodí v sprievode matky. Matka je starostlivá, spolupráca s ňou je pomerne dobrá, reaguje na vety požiadavky škôlky.

11. Podľa správy ošetrojúceho lekára maloletých detí MUDr. C., telesný a duševný vývoj je správny. Rodičia si plnia povinnosti zo zdravotnej starostlivosti, zúčastňujú sa odporúčaných odborných vyšetrení. Deti sprevádza matka.

12. Podľa správy mesta Kežmarok zo dňa 17. 05. 2021, rodina žije v trojizbovom nájomnom byte v Kežmarku. V čase vykonaného šetrenia, sa otec v domácnosti nezdržoval a podľa vyjadrenia matky dňa 11. 05. 2021 sa odsťahoval k priateľke, s ktorou momentálne žije. V čase šetrenia bolo v domácnosti čisto a poriadok, domácnosť je moderne a vkusne zariadená, o potreby maloletých detí je postarané, deti majú vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý vývoj a vývin. Rovnako materiálne potreby detí sú zabezpečené.

13. Podľa Zmluvy o nájme obecného bytu zo dňa 15. 11. 2019, bol nájomcovi, ktorým je navrhovateľ prenechaný do užívania 3-izbový byt, č. XX na 4 poschodí v dome súp. č. XXXX na ul. F. X v meste Kežmarok. Doba nájmu bola dojednaná na dobu určitú od 01. 12. 2019 do 30. 11. 2022. Podľa zoznamu osôb tvoriacich domácnosť nájomcu, sú tam prihlásené ďalšie 4 osoby a to odporkyňa a 3 maloleté deti. Podľa mesačného zálohového predpisu platieb je nájom a zálohové platby v sume 196 eur. Podľa dokladu SIPO sa okrem nájomného 196 eur platí ešte elektrina v sume 58,90 eur a plyn v sume 27 eur, teda celkovo náklady na bývanie podľa dokladu SIPO sú vo výške 281,90 eur mesačne.

14. Podľa vyjadrenia konateľa spol. E. D., s.r.o. navrhovateľ v ich spoločnosti nepracuje. Podľa lustrácie v registri Sociálnej poisťovne navrhovateľ ku dňu 12. 11. 2020 ukončil v spol. S. pracovný pomer. Od

tej doby pracovný pomer u žiadneho zamestnávateľa evidovaný nemá. Podľa vyjadrenia samotného navrhovateľa pracuje brigádnicky u svojej sestry v Poprade v donáškovej službe s príjmom okolo 800 eur mesačne.

15. Matka maloletých je podľa jej vyjadrenia nezamestnaná a ani podľa lustrácie Sociálnej poisťovne nemá žiadneho odvádzateľa poistného. V súčasnej dobe je poberateľkou pandemického príspevku v sume 275 eur, výživného a rodinných prídavkov na 3 deti. Od januára by mala začať pracovať.

16. Podľa uznesenia tunajšieho súdu zo dňa 21. 03. 2019, č. k. 8C 12/2019 - 29, odporcovi súd uložil, aby do 30. 11. 2019 nevstupoval do mestského nájomného bytu č. XX, na ulici F.. Odporcovi sa zakazuje priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť menej ako 5 metrov. Proti predmetnému uzneseniu podal otec odvolanie a odvolací súd uznesením zo dňa 24. 05. 2019, č. k. 8Co/69/2019 - 56. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 07. 06. 2019, vykonateľnosť 21. 03. 2019.

17. Tunajší súd uznesením zo dňa 10. 07. 2018, č. k. 5P/106/2018 - 10. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletých C. do osobnej starostlivosti matky zamietol. Otca P., sa zaviazal prispievať na výživu maloletého C. sumou 100 eur mesačne a maloletého M. sumou 70 eur mesačne, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky E. počnúc dňom 10. 07. 2018 a v prevyšujúcej časti sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o výživnom zamietol. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti návrhu na úpravu styku otca s maloletými zamietol. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 02. 08. 2018. Návrh vo veci samej podaný nebol.

18. Z výpovedí účastníkov mal súd za preukázané, že otec si na základe rozhodnutia súdu plní svoju vyživovaciu povinnosť voči synom v celkovej sume 170 eur mesačne.

19. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- úroveň starostlivosti o dieťa,
- bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine; Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery

v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine; obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine ; výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine; Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Pôvodný návrh otca sa týkal iba zrušenia vyživovacej, no počas konania došlo aj návrhu zverenie do osobnej starostlivosti matke a úpravy styku mal. detí s otcom.

22. Čo sa týka návrhu otca na zrušenie vyživovacej povinnosti, súd návrh otca zamietol, nakoľko vyživovacia povinnosť rodičov je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť a ktorá vyplýva priamo zo zákona o rodine. Základnou zákonnou podmienkou pre zrušenie vyživovacej povinnosti, ktorú súd posudzuje, je skutočnosť, či dieťa je schopné samo sa živiť. Pri maloletom dieťati sa táto podmienka neposudzuje, keďže maloleté dieťa má nárok na výživné vždy a bezpodmienečne. V danom prípade mal súd jednoznačne za preukázané, že maloleté deti nie sú schopné samé sa živiť, obe sú stále odkázané na výživu svojich rodičov, nakoľko sú obe v útlom škôlkarskom veku. Zároveň zákon striktné neupravuje akým spôsobom má rodič prispievať na výživu svojich detí. V danom prípade nemožno tiež opomenúť skutočnosť, ktorú otec uviedol v závere pojednávania, a to že on bude platiť stanovené výživné, ak mu matka bude prispievať polovicou sumy na náklady spojené s bývaním a teda dôvodom na zrušenie vyživovacej povinnosti, bolo prinútiť matku podieľať sa na nákladoch na bývanie. Tiež dôvodom prečo súd nezrušil vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom bolo aj následné rozhodnutie o zverení maloletých do osobnej starostlivosti matke.

23. Zároveň súd s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu R 2/1967, podľa ktorého návrh rodiča na zrušenie výživného pre maloleté dieťa zahŕňa aj návrh na zníženie výživného; súd je preto povinný v konaní, v ktorom sa skúma dôvodnosť návrhu na zrušenie výživného, zaoberať sa aj tým, či nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej prípadne zníženie výživného, skúmal, či nie sú dôvody na zníženie výživného.

24. Súd poukazuje na skutočnosť, že povinnosťou súdu rozhodujúceho o zmene rozhodnutia je vždy skúmať zmenu pomerov, ktorá nastala medzi účastníkmi od posledného rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle ustálenej súdnej praxe súdov je i plynutie času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože maloleté dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky. Ďalej zmenou je i trvalá zmena zdravotného stavu, nástup dieťaťa do školy vyššieho stupňa a pod. Zároveň však súdu v žiadnom prípade neprislúcha hodnotiť, či

pôvodne určené výživné bolo primerané, lebo v takomto prípade by dochádzalo k neprípustnej reparácii, už právoplatného rozhodnutia.

25. Pre správne určenie rozsahu vyživovacej povinnosti je dôležité vyhodnotenie zákonných kritérií, a to sú schopnosti a možnosti, majetkové pomery oboch rodičov, ich životná úroveň, osobná starostlivosť o dieťa a vyhodnotenie miery osobnej starostlivosti, vyhodnotenie výdajov rodičov, zhodnotenie oprávnenosti týchto výdajov. Pri povinnom rodičovi vyhodnotí jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, prípadne aj otázku jeho možného zárobku, ak sa vzdá výhodnejšieho zamestnania alebo majetkové prospechu, prípadne, ak berie na seba povinný rodič neoprávnené riziká. Taktiež osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy je potrebné pričítať matke na plnenie vyživovacej povinnosti a premietnuť ich do pomeru, v akom by sa rodičia mali podieľať na úhrade výdajov maloletých, ktoré sú oprávnenými.

26. Pri hodnotení výdajov dieťaťa je potrebné zhodnotiť jeho potreby ako potreby základné, potom potreby, ktoré súvisia s aktivitami, záujmami, potrebami vyššieho vzdelania. Pri každých výdajoch maloletých detí, alebo oprávnených osôb je potrebné mať za to, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogérie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné.

27. Taktiež súd poukazuje na skutočnosť, že základné náklady, ktoré súvisia s ošatením, obuvou, hygienickými potrebami, nákupom drogérie a kozmetiky, nemusia byť exaktne preukázané. Tie sú teda považované za nejaké základné nevyhnutné. Rovnako súd prihliadol aj na to, že osobnú starostlivosť maloletej zabezpečuje výlučne matka, nakoľko otec sa s dcérou nestretáva a teda osobnú starostlivosť matky a tieto plnenia nemateriálnej povahy pripočítal matke na plnenie vyživovacej povinnosti. Okrem výživného dobrovoľne inou sumou neprispieva.

28. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletým deťom súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch rodičov, ktoré v konaní zistil, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o maloleté dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa sa pritom radia jednak potreby základné, medzi ktoré patrí napr. stravovanie, ošatenie, hygiena, školské výdavky, cestovné do školy, pomerná časť nákladov na bývanie, náklady na zdravotnícku starostlivosť, ako aj potreby v širšej miere prispievajúce k rozvoju osobnosti mladého človeka, ako sú napr. kultúra, šport, mimoškolské aktivity, záujmy, záľuby, prázdninové pobyty, to všetko primerané veku. U detí útlejšieho veku sú to aj všetky predmety stimulujúce ich fyzický a mentálny rozvoj (napr. hračky). Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov, pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, t. j. vekom, zdravotným stavom, najvyššie dosiahnutým vzdelaním, praxou, odbornosťou, počtom vyživovacích povinností, u samostatne zárobkovo činnnej osoby tiež mierou pracovnej aktivity, kvalitou práce a schopnosťou uplatniť sa v konkurencii, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

29. Súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

30. Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že výživné bolo upravené iba neodkladným opatrením v roku 2018, ktorým bol otec zaviazaný prispievať na výživu sumou 100 eur mesačne na staršieho syna a 70 eur mesačne na mladšieho syna, pričom vo veci samej rozhodnuté nebolo. Teda od poslednej úpravy uplynuli 3 roky. Obaja maloletí už toho času navštevujú materskú škôlku, majú vyššie náklady na stravu, ošatenie, obuv a iné nevyhnutné potreby. Otec má príjem 800 eur mesačne, teda príjem z ktorého je schopný platiť výživné v určenej sume, s ktorou aj v závere pojednávania súhlasil. Súd preto nezistil dôvody na zníženie výživného a nakoľko doposiaľ nebolo určené výživné vo veci samej

na maloleté deti, súd po vykonanom dokazovaní určil výživné na mal. C. v sume 170 eur mesačne a na mal. M. v sume 100 eur mesačne k rukám matky, nakoľko takto určené výživné odôvodňuje potreby maloletých a otec je schopný takéto výživné platiť. Vzhľadom k tomu, že otec si počas konania plnil svoju vyživovaciu povinnosť v sume ako bolo určené aj týmto rozhodnutím, nemá žiadne dlžné výživné.

31. Súd zároveň rozhodol aj o úprave ostatných rodičovských práv a povinností, a to o zverení maloletých do osobnej starostlivosti niektorému z rodičov a úprave styku.

32. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rodičia maloletých detí v súčasnej dobe určitý čas v mesiaci žijú v spoločnej domácnosti, avšak určitý čas žijú oddelene, nakoľko otec odchádza zo spoločnej domácnosti na viac dní počas týždňa pracovne a tiež za svojou novou partnerkou, ktorá žije mimo okres Kežmarok. Zároveň počas týchto dní, ktorých je viac v týždni, nežije s odporkyňou a maloletými a v tom čase im všetku starostlivosť zabezpečuje výlučne matka. Súd mal tiež za preukázané, že aj v čase šetrenia pracovníkmi mesta Kežmarok v máji 2021 sa otec nenachádzal v spoločnej domácnosti a najmä aj zo samotnej výpovede otca vyplynulo, že v priebehu roka 2020 nežil v spoločnej domácnosti s maloletými, kedy podľa jeho výpovede v auguste 2020 zo spoločnej domácnosti odišiel, vrátil sa v októbri, potom v novembri odišiel pracovne do Nemecka, vrátil sa v decembri. Taktiež v roku 2021 sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval, potom sa opätovne vrátil Teda aj z toho vyplýva, že otec naozaj zo spoločnej domácnosti odchádza, následne sa kedykoľvek vracia. Teda tvrdenia oca, že deťom každý deň zabezpečuje starostlivosť a teda nie je potrebné rozhodovať o zverení maloletých do osobnej starostlivosti matky, neboli potvrdené. Počas jeho neprítomnosti všetku starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje výlučne matka. Okrem toho aj zo správ materskej škôlky a správy ošetrojúceho lekára maloletých mal súd za preukázané, že do škôlky obe deti takmer vždy doprevádza matka, ktorá sa zúčastňuje rodičovských združení, vystúpení. Tiež k lekárovi maloletých doprevádza matka. Teda matka zabezpečuje deťom skoro všetku starostlivosť.

33. Súd mal za preukázané, že matka sa o deti riadne stará, zabezpečuje všetky ich potreby, a to nielen počas neprítomnosti otca, ale aj počas jeho prítomnosti otca v spoločnej domácnosti, preto súd maloletých Marca a Olivera zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia budú maloletého zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok. V podstatných veciach sa vyžaduje súhlas oboch rodičov dieťaťa.

34. Pokiaľ ide o úpravu styku, tak matka styk nežiadala upraviť, nakoľko otcovi v styku s deťmi nikdy nebránila a ani brániť nebude. Je v záujme maloletých detí, aby mohli byť s otcom kedykoľvek, nakoľko ho majú radi, chcú s ním byť čo najčastejšie a tiež otec má chlapcov rád, a chce byť s nimi. Otec styk tiež nežiadal upraviť, nakoľko to nepovažoval za potrebné. Preto styk otca s maloletými synmi neupravil.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd aj napriek nesúhlasu otca, nakoľko mal za to, že s poukazom na spôsob života otca, ktorý aj na dlhší čas či už z osobných alebo pracovných dôvodov spoločnú domácnosť opúšťal, je nevyhnutné predovšetkým v záujme maloletých detí, právnej istoty účastníkov konania a stability rodinného a výchovného prostredia, rozhodnúť o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a styk maloletých detí s otcom neupraviť.

36. Pokiaľ ide o návrh otca odročiť pojednávanie za účelom návštevy psychológa, tak tento nepovažoval za dôvodný, nakoľko konanie sa vedie už skoro rok a za toto obdobie, mal otec dostatok času navrhnúť tento spôsob riešenia rodinnej situácie. Zároveň vzhľadom na správanie oboch účastníkov, ktoré obaja účastníci prezentovali na pojednávaniach, kedy obaja skákali do reči druhému účastníkovi, kolíznemu opatrovníkovi, dokonca i samotnému súdu, neverbálne prejavy účastníka počas výpovede druhého účastníka, osočovanie počas pojednávania, súd dospel k záveru, že komunikácia medzi rodičmi je komplikovaná a naštrbená, prebieha len minimálne. Preto v súlade s § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine rodičom uložil výchovné opatrenie podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu, nakoľko uložením tohto výchovného opatrenia môže dôjsť k náprave správania sa rodičov maloletého, ktorí v súčasnosti majú potenciú ohroziť alebo narušiť riadnu výchovu maloletých a k zlepšeniu vzájomnej komunikácie. Súd je názoru, že napomenutie, vzhľadom na správanie účastníkov, ktoré predviedli na pojednávaniach, by nevedlo k zlepšeniu vzájomných vzťahov a mal za to, že toto miernejšie výchovné opatrenie by nesplnilo svoj účel. Súd preto toto výchovné opatrenie považoval za vhodný prostriedok na zabezpečenie úpravy rodinných vzťahov, a to konkrétne komunikácie medzi rodičmi.

37. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, a ak ide o výkon rozhodnutia vo veciach starostlivosti o maloleté deti, mimo peňažnej povinnosti, výkon rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny podaním návrhu na výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku.